

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 9 maja 2023 r.

Poz. 2679

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.186.2023 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr LII.551.2023 Rady Miasta Elku z dnia 29 marca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Elku, w części:

- § 1 pkt 2, w zakresie sformułowania „przelewem na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy”,
- § 1 pkt 3, w zakresie sformułowania „stanowiącego załącznik nr 2 do Regulaminu”,
- § 1 pkt 4 i 5.

Uzasadnienie

Przedmiotowym aktem Rada Miasta Elku, działając w oparciu o art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.), dokonała zmiany części postanowień w załączniku do uchwały nr XLVII.462.18 Rady Miasta Elku z dnia 26 czerwca 2018 roku w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Elku, zwanym dalej regulaminem.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 31 marca 2023 r.

Zgodnie z art. 90f ustawy o systemie oświaty, rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1;
- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Realizując delegację ustawową, wynikającą z ww. przepisu Rada Miasta w § 1 pkt 2 przedmiotowej uchwały, przyjęła nową treść § 7 ust. 1 pkt 1 regulaminu i określiła, iż stypendium szkolne przyznane w formie o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-3 realizowane jest poprzez refundację poniesionych wydatków przelewem na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy.

Zdaniem organu nadzoru, uchwała nie może wskazywać przelewu na konto *bankowe*, jako jedynej metody wypłaty zasiłku szkolnego. Rada Miasta nie posiada bowiem kompetencji do nakładania na jakikolwiek podmiot obowiązku posiadania konta *bankowego*. W ocenie organu nadzoru, powyższe należy zakwalifikować jako istotne naruszenie prawa tj. art. 90f pkt 3 i 4 ustawy o systemie oświaty oraz art. 32 ust. 1 i ust. 2

Konstytucji RP. Nie można bowiem uzależniać przekazania świadczeń pomocy materialnej od posiadania konta *bankowego*, jest to nierówne traktowanie podmiotów.

W § 1 pkt 3 uchwały, Rada Miasta zmieniła § 9 ust. 2 regulaminu, ustalając, że warunkiem ubiegania się przez ucznia o przyznanie zasiłku szkolnego jest złożenie wniosku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku, ul. Marsz. J. Piłsudskiego 8, stanowiącego załącznik nr 2 do Regulaminu.

Powyższe postanowienie, w części zakwestionowanej w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia, rażąco narusza prawo.

Należy zauważyć, iż z treści art. 90f ustawy o systemie oświaty wynika, iż w zakresie przedmiotowym nie tworzy on zamkniętego katalogu elementów kształtujących treść regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym i ma charakter normy kompetencyjnej otwartej, a zatem rada gminy może uregulować także inne sprawy. Nie można jednak przyjąć, iż upoważnia to do pełnej dowolności w zakresie ustalania regulaminu.

Elementy, jakie powinien zawierać *wniosek* o przyznanie świadczenia pomocy materialnej, ustawodawca zawarł w art. 90n ust. 4 ustawy o systemie oświaty, ustalenie zatem wzoru stanowiącego załącznik do regulaminu jest przekroczeniem przez radę gminy kompetencji wynikającej z art. 90f wyżej powołanej ustawy. Zdaniem organu nadzoru organ wykonawczy gminy może opracować wzór *wniosku* jedynie jako pomoc dla osób chętnych do skorzystania z gotowego wzoru, brak jest jednak podstawy prawnej by narzucać wzór takiego wniosku. Tymczasem treść § 9 ust. 2 regulaminu, w brzmieniu nadanym uchwałą Nr LII.551.2023 Rady Miasta Ełku, w ocenie organu, kreuje obowiązek złożenia wniosku, o udzielenie pomocy materialnej na formularzu, stanowiącym załącznik nr 2 do regulaminu. Powyższe może wywoływać skutki w sferze wykonawczej, w postaci nieprzyjęcia *wniosku* spełniającego jedynie dane wynikające z art. 90n ust. 4 ustawy, co pozostaje w sprzeczności z obowiązującymi przepisami rangi ustawowej.

Należy dodatkowo wskazać, iż w treści załączników nr 1 i 2 do ww. uchwały Rada Miasta określiła jako wnioskodawców: rodzica/opiekuna prawnego, pełnoletniego ucznia/słuchacza i dyrektora szkoły. Postanowienia te są sprzeczne z art. 90n ust. 2 ustawy o systemie oświaty, w związku z art. 3 pkt 10 tej ustawy, bowiem pomijają możliwość złożenie wniosku przez wszystkie wskazane w powyższych przepisach podmiotów, co stanowi o istotności naruszenia. Tym samym, doszło w powyższym przypadku do nieuprawnionej modyfikacji art. 90n ust. 2 ustawy o systemie oświaty. W art. 90n ust. 2 ustawy uregulowany został krąg podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o przyznanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Zgodnie z tym przepisem świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na: 1) wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia; 2) wniosek odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2.

Jak już zostało wskazane powyżej elementy, jakie powinien zawierać *wniosek* o przyznanie świadczenia pomocy materialnej, ustawodawca zawarł w art. 90n ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z tym przepisem, wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym zawiera w szczególności: 1) imię i nazwisko ucznia oraz jego rodziców; 2) miejsce zamieszkania ucznia; 3) dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej, w tym zaświadczenie albo oświadczenie o wysokości dochodów, z zastrzeżeniem ust. 5; 4) pożądaną formę świadczenia pomocy materialnej inną niż forma pieniężna.

Ustawa o systemie oświaty nie zawiera zatem szczególnych wymagań formalnych, jakie powinien spełniać wniosek, poza wyżej wymienionymi. Skoro zaś wzory wniosków (załącznik nr 1 i 2 do przedmiotowej uchwały) miałyby charakter jedynie informacyjny, to zakres żądanych w nich danych jest sprzeczny z prawem w zakresie konieczności podania nr *PESEL*, bo skutkuje ograniczeniem kręgu wnioskodawców. Wykluczone byłyby osoby, które nie mają nadanego nr *PESEL*, a ponadto jego używanie na potrzeby oznaczenia strony postępowania administracyjnego, w przypadku gdy brak jest przepisu wprost stanowiącego podstawę do przetwarzania tej danej, jest nadmiarowe i niezgodne z zasadą minimalizacji danych, wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Dopuszczalne byłoby pozyskanie tych danych wyłącznie na zasadzie dobrowolności ich podania przez wnioskodawcę.

Nadmiarowe i sprzeczne z art. 90n ust. 4, 5, 5a ustawy o systemie oświaty jest także wprowadzenie do wzorów wniosków konieczności podania przez wnioskodawcę danych dotyczących osób pozostających w gospodarstwie domowym, w tym stopnia pokrewieństwa, daty urodzenia oraz statusu zawodowego oraz źródeł ich dochodów, gdyż taka potrzeba nie wynika z treści ww. przepisów ustawy. Ponadto należy wskazać, iż jedynie oświadczenie o wysokości dochodów składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie

fałszywych zeznań, natomiast w zakwestionowanych wzorach wniosków treść ww. oświadczenia została umieszczona pod danymi podawanymi przez wnioskodawcę, co należy interpretować w ten sposób, że odnosi się ono do wszystkich danych podanych przez wnioskodawcę we wcześniejszej treści wniosku. Taki układ postanowień, przewidziany we wzorach wniosków, zawartych w załączniku nr 1 i 2 do uchwały Nr LII.551.2023 Rady Miasta Ełku, może skutkować penalizacją braku szczegółowej wiedzy o innych osobach, czyli prowadzić do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.

Zdaniem organu nadzoru, wadliwości ww. wzorów wniosków, uzasadniają stwierdzenie ich nieważności w całości, gdyż usunięcie wyżej opisanych istotnych naruszeń prawa występujących we wzorach wniosków, w przypadku gdyby Rada Miasta Ełku uznała, iż należy stworzyć wzór wniosków o charakterze pomocniczym, wymagać będzie ich poprawienia oraz przerehabilitowania w całości.

Z powołanych przyczyn zakwestionować należało, wskazane w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, przepisy uchwały.

W tym stanie rzeczy, postanowiono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie trzydziestu dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki